

(zogenaaamde) liefde

een literatuurstudie naar PMT methodieken voor slachtoffers van loverboys

Scriptie:

Welke deelmethodeken
zijn geschikt voor meiden
met loverboy problematiek
in de leeftijd van 12-15
jaar?

Gemaakt door:

Lammert Dijkstra

Begeleidend docent:

Cor Niks

Beoordelend docent:

Dieneke Jol

Opleiding:

Psychomotorische therapie
Christelijke hogeschool
Windesheim

Datum: 14-05-12

Voorwoord

Voor u ligt een scriptie, welke het resultaat is van een literatuurstudie naar PMT methodieken binnen de hulpverlening van meiden in de leeftijd tussen 12-15 jaar die te maken hebben met loverboy-problematiek. Deze scriptie is onderdeel van mijn afstuderen binnen de bachelor opleiding Psychomotorische therapie.

In de periode van januari 2011 tot mei 2011 heb ik stage gelopen binnen het behandelcentrum van Fier Fryslan. Dit is een expertise- en behandelcentrum op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Binnen mijn eindstage gaf ik enkele uren in de week therapie aan meiden die in handen zijn geweest van loverboys. Er waren verschillende groepen variërend in leeftijd en in intensiteit van de hulpverlening. De groep met de jongere meiden was voor mij het meest uitdagend. De grote vraag was meestal; hoe krijgen we de meiden in beweging? Dit is ook de reden dat ik deze scriptie geschreven heb. Met als doel toekomstige therapeuten vanuit de theorie handvatten aan te reiken voor het geven van zinvolle therapie.

Het schrijven van deze scriptie is niet gemakkelijk geweest. Uren werken achter mijn laptop past niet bij mij. Mijn karaktereigenschappen bevorderden dit proces niet. Alle theorieën en methodieken wilde ik eerst volledig begrijpen en paste ik op mezelf toe. Ik ging me afvragen hoe dit bij mezelf zat en hoe ik dit binnen mijn eindstage had ervaren. Dit heeft er mijns inziens wel toe geleid dat ik inhoudelijk een mooi stuk heb geleverd, maar het heeft me veel energie gekost.

Ik wil enkele mensen bedanken die mij geholpen of geïnspireerd hebben om deze scriptie te schrijven. Allereerst wil ik Lennert Vos bedanken. Lennert Vos is psychomotorisch therapeut binnen Fier Fryslan en heeft mij gedurende mijn stageperiode aangezet tot nadenken over mijn eigen rol als therapeut en aangezet tot nadenken over het doel van mijn scriptie.

Ook wil ik mijn scriptiebegeleider Cor Niks bedanken. Hij heeft mij gedurende mijn scriptie geholpen om een duidelijke lijn in het verhaal te houden. Hij hield mij telkens het doel voor ogen, waardoor ik uiteindelijk dit stuk heb neer kunnen zetten.

Als laatste wil ik mijn familie en vrienden bedanken voor de steun tijdens mijn scriptie. Steun door mij te motiveren.

Ik wens u als schrijver van dit onderzoek veel nieuwsgierigheid, zodat u zelf gaat ontdekken wat u met deze scriptie kunt en hoe u deze mogelijk toe kunt passen in uw werkveld, maar wees u ervan bewust dat achter elke patiënt een uniek mens schuil gaat.

Lammert Dijkstra

24 april 2012

Samenvatting

In dit onderzoek wordt aan de hand van over dit onderwerp bekende literatuur een antwoord gegeven op de vraag welke methodieken er geschikt zijn voor de behandeling van meiden met loverboy problematiek in de leeftijd van 12-15 jaar?

Om deze vraag goed te beantwoorden is er binnen dit onderzoek eerst gekeken welke hulpvraag de meiden hebben. Hieruit kwamen een vijftal punten naar voren. Twee punten vallen onder het kopje puberteitsproblemen: identiteitsproblemen en problemen op het gebied van het zelfbeeld. Binnen de specifieke loverboy problematiek komen er drie punten nadrukkelijk naar voren: De meiden willen hun verleden verwerken, ze willen eigen keuzes leren maken en ze willen hun omgang met anderen verbeteren. U leest hierover in het eerste deel van het onderzoek.

Binnen het tweede deel van het onderzoek wordt er gekeken welke methodieken het beste aansluiten bij deze hulpvragen. Hier zijn twee methodieken uitgekomen. De Rots -en Watertraining en de therapie van Pesso. Beide zijn methodieken die binnen de psychomotorische therapie worden gebruikt, waarbij de Rots -en Watertraining meer bewegingsgeoriënteerd is en de therapie van Pesso in eerste instantie lichaamsgeoriënteerd is. Pesso gaat in een later stadium bewegen en het lichaam gebruiken als metafoor.

De Rots -en Watertraining sluit goed aan bij de hulpvragen op het gebied van omgang met anderen, eigen keuzes leren maken en identiteitsproblematiek. De Pesso-therapie richt zich op het verwerken van het verleden, en daarbij ook op het zelfbeeld en net als Rots en Water op de identiteit. Je zou dus kunnen zeggen dat de Rots -en Watertraining zich richt op het heden en de Pesso-therapie stil staat bij het verleden. Soms komen daar dezelfde thema's naar voren.

Om als therapeut goed te kunnen werken met deze methodieken is het belangrijk om je goed te verdiepen in de methodieken.

Voor "Rots en Water" zijn er trainingen die zich richten op een bepaalde doelgroep; in dit geval meiden en vrouwen. E. Mertens (2007) schrijft in zijn artikel over "Rots en Water" binnen traumahulpverlening over mogelijkheden en de specifieke problemen van het programma.

Ook is er een eenjarige cursus waarin de basis van de Pesso therapie behandeld wordt. Deze cursus bestaat uit twaalf cursusdagen. Deze cursus is bedoeld voor mensen die al in het werkveld werkzaam zijn als therapeuten, psychologen etc.

Een kanttekening om deze methodieken aan te bevelen is dat er binnen dit onderzoek puur gekeken naar de onderwerpen die in theorie aan worden geboden binnen de methodes en niet naar de uitgevoerde werkwijzen.

Inhoudsopgave

	Pagina:
Titelblad	1
Voorwoord	2
Samenvatting	3
Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Methode	6
Hoofdstuk 1: Meiden in de leeftijd van 12 -15	
1.1 Inleiding	7
1.2 Theoretisch kader ontwikkelingspsychologie	7
1.3 Probleemgebieden binnen de adolescentie	8
Hoofdstuk 2: Meiden met loverboy problematiek	
2.1 Wat is een loverboy?	9
2.2 De werkwijze van een loverboy	9
2.3 Beschrijving van de slachtoffers van loverboys	9,10
2.4 De hulpvraag van de meiden met loverboy problematiek	10
Hoofdstuk 3: Problematiek samengevat	11/12
Hoofdstuk 4: Methodieken voor behandeling	
4.1 Algemeen	13
4.2 Rots en Water	13/14
4.3 Pesso-therapie	15/16
Resultaten	16/17
Conclusie	17/18
Discussie	18
Aanbevelingen	19
Literatuurlijst	20
Bijlage(s)	
Bijlage 1: werkwijze onderzoek	21
Bijlage 2: voorbeelden van oefeningen Rots & Water	22

Inleiding:

“Haar gevoelens houden hem vast, terwijl haar verstand hem loslaat. Hij is slecht in haar ogen, maar goed in haar gedachten. Hij doet haar zoveel verdriet, tegelijkertijd kan hij haar pijn verzachten.” (Fier Fryslan 2010)

Uit de hierboven geschreven alinea wordt duidelijk dat het binnen de loverboy problematiek niet eenvoudig is om een passende behandeling te geven aan slachtoffers. Binnen het behandelteam van Fier Fryslan, kwam deze complexiteit duidelijk naar voren. Het was moeilijk om een goede behandeling te bieden aan de meiden. Dit kwam mede door de leeftijd van de meiden. Het waren pubermeiden die niet willen praten over hun problemen, terwijl de problemen duidelijk zichtbaar waren. Het doel van het onderzoek is daarom:

Het vinden van een passende PMT behandeling voor meiden met de problematiek die voort komt uit de puberteit en de problematiek als gevolg van het feit, dat ze in handen zijn gevallen van een loverboy.

Met deze scriptie krijgt u als lezer een duidelijk beeld van de doelgroep en van de mogelijke PMT behandeling. Hieronder opgesomd wat u kunt verwachten in dit verslag

1. Het theoretisch kader, waardoor u als lezer een duidelijk beeld krijgt van de grote lijn van het Verslag.
2. Theorie over specifieke puberteitsproblematiek en over loverboy problematiek.
3. Theorie over huidige psychomotorische therapie methodieken.
4. Conclusie, Discussie en Aanbevelingen: Hierin worden de uitkomsten van het onderzoek in het licht van de onderzoeksvraag behandeld.

Dit alles om antwoord te geven op onderstaande vraagstelling.

Welke elementen uit bestaande en elders toegepaste PMT methodieken hebben een toegevoegde waarde en zijn toepasbaar bij de reguliere behandeling van 12-15 jarige jonge meisjes die slachtoffer zijn van Loverboys.

De vraagstelling wordt beantwoord door enkele deelvragen te beantwoorden:

- 1. Welke hulpvraag hebben meiden in de leeftijd van 12 tot 15 jaar
- 2. Welke hulpvraag hebben meiden die slachtoffer zijn van loverboy problematiek
- 3. Welke PMT methodieken bestaan er bij de hulpvragen uit de vorige deelvragen.

Methode:

In dit hoofdstuk zal een beschrijving worden gegeven van de methode die gebruikt is voor het doen van deze literatuurstudie. Om de deelvragen te beantwoorden is er door middel van een literatuurstudie, het zoeken binnen de databanken informatie gevonden.

De inhoud van dit onderzoek bestaat uit meerdere delen. Eerst is er informatie gehaald uit literatuur waardoor de deelvragen beantwoord kunnen worden. De eerste twee deelvragen moeten eerst beantwoord zijn alvorens er ingegaan kan worden op de derde deelvraag. Er moet duidelijkheid zijn welke hulpvragen er zijn binnen de genoemde doelgroep. Vervolgens is er gekeken welke PMT methodieken hier geschikt voor zijn. Als deze antwoorden zijn geformuleerd wordt er gekeken naar de hoofdvraag. Tot slot worden er conclusies getrokken uit de literatuur en worden er aanbevelingen gedaan. Voor een schematisch overzicht van de werkwijze (zie bijlage 1).

De informatie werd gezocht vanuit:

Literatuur: Binnen de literatuur bestonden er voornamelijk boeken over de behandeling van meiden met loverboy problematiek. Deze boeken kwamen voort uit huidige behandelcentra. Gericht op de puberteit problematiek was er veel literatuur. Vooral over de ontwikkelingspsychologie was veel te vinden. Er was weinig literatuur over specifiek gedrag bij meiden in de puberteit. Daarnaast zijn de boeken over de PMT-methodieken gebruikt om een duidelijk beeld te krijgen van deze methodes.

Databanken: De volgende databanken zijn gebruikt: Bohn Stafleu van Loghum, HBO kennisbank, EBSCOhost Naast alle databanken is er voor het vinden van informatie ook gebruik gemaakt van de zoekmachine Google.

De veelgebruikte zoektermen zijn:

-loverboys	-loverboy problematiek
-puberteit	-adolescentie
-identiteitsontwikkeling	-psychologie adolescentie
-adolescentie	-Rots en Water
-Erikson	-Pesso
-trauma	

1. Meiden in de leeftijd van 12-15

1.1 inleiding

“Iedere levensperiode heeft haar eigen zin, haar eigen taak. Deze te vinden en zich daarin te schikken is één der belangrijkste problemen van de aanpassing aan het leven.” (Erich Stern, 2000)

Over het algemeen is bekend dat de puberteit een lastige leeftijd is voor ouders om hun kind op te voeden. De pubers luisteren niet, zijn opstandig etc. In dit hoofdstuk wordt er gekeken naar de oorzaak van opvallend gedrag die mensen in de puberleeftijd vertonen. In eerste instantie worden vier theoretici beschreven met hun visie op de ontwikkelingspsychologie. Het tweede deel van dit hoofdstuk staat in het teken van problemen die in de puberteit kunnen optreden. De theorie wordt dan vertaald naar het alledaagse leven van iemand in de puberteit.

1.2 Theoretisch kader van de ontwikkelingspsychologie.

De vier theoretici die belangrijk of bekend zijn om hun visie op de ontwikkelingspsychologie beschrijven de ontwikkeling van een mens aan de hand van fases. Alleen de fases die relevant zijn voor de puberteit worden beschreven.

Vanuit de psychodynamische visie waarin vijf fasen beschreven worden, is het kenmerkende voor de adolescentie, de fase waarin vrijmaken en seksuele energie op de voorgrond staan. Het gaat dan om het vrijmaken van keuzes die anderen voor je maakten. In deze fase leer je zelf beslissen (Freud, 1899).

Een aan de psychodynamische visie van Freud verwante visie is ontwikkeld door Erikson. Binnen deze theorie gaat het in de adolescentie om identiteit. De oorzaak hiervan is dat er steeds meer eisen worden gesteld aan de adolescent. Dit leidt ertoe dat een adolescent eigen keuzes gaat maken en zijn of haar eigen identiteit ontwikkelt. (Erikson, 1902-1994)

De grondlegger van de moderne ontwikkelingspsychologie, Jean Piaget beschrijft de ontwikkeling in vier fases. Waarbij het in de laatste fase, de adolescentie, gaat om het systematisch denken. Het logisch en systematisch denken. Jean Piaget beschrijft dat ontwikkelen het telkens zoeken van oplossingen voor veranderingen is. Er ontstaat volgens Piaget een nieuwe vorm van het denken, een nieuwe vorm van egocentrisme. Dit leidt er toe dat je steeds makkelijker om kunt gaan met veranderingen. (Piaget, 1896-1980)

Rousseau beschouwt de adolescentie als een toestand van crisis als gevolg van een tijdelijke afzetting tegen volwassenen. De oorzaak hiervan zijn tijdelijke driften. Een opvallende uitspraak van Rousseau is dat je een adolescent niet moet begrenzen maar juist moet laten gaan in de adolescentie. Hier komt duidelijk het verlichtingsdenken naar voren (Michiel Westenberg 2008).

Uit bovenstaande blijkt dat de visies over de ontwikkeling van een adolescent en het ontstaan van de problemen erg verschillend zijn. De problemen worden omschreven in termen als het ontwikkelen van een eigen identiteit, het kunnen hanteren van veranderingen en het ontstaan van tijdelijke driften. Hieronder staat beschreven wat het gevolg is van deze problemen. Hoe deze problemen zichtbaar worden in de adolescentie.

1.3 Probleemgebieden binnen de adolescentie:

Om inzicht te krijgen in daar waar slachtoffers van loverboys afwijken in hun gedrag van “normaal ontwikkelde” meiden is het noodzakelijk om deze normale ontwikkeling in kaart te brengen. De meest kenmerkende thema's vindt u in deze paragraaf omschreven:

1. *De sociale wereld van leeftijdsgenoten.*

De opgave 'constructief omgaan met leeftijdsgenoten' die al op de kleuterleeftijd verschijnt, komt in alle hevigheid terug in de adolescentie. Sociaal isolement dreigt wanneer de jongere geen aansluiting bij andere jongeren kan vinden. Seksuele beleving en verlangens gaan in de omgang met leeftijdsgenoten ook een rol spelen.

2. *De beleving van het eigen lichaam.*

Problemen kunnen betrekking hebben op zaken rond seksualiteitsbeleving: acceptatie van seksuele gevoelens ten opzichte van anderen en acceptatie van het feit dat anderen jou aantrekkelijk kunnen vinden. Een negatieve beoordeling van het eigen uiterlijk wordt een steeds belangrijker aspect van het leven van de jongere. Eetproblemen kunnen daaraan zijn gerelateerd.

3. *Identiteitsontwikkeling*

Het bezig zijn met de eigen positie ten opzichte van de ouders, het ontplooiën van een persoonlijke levensstijl en het vinden van een eigen plaats in de samenleving.

4. *Veranderde verhouding in het gezin.*

Het bezig zijn met het vinden van je eigen positie en met autonomie kan thuis spanning te weeg brengen, omdat iedereen zijn eigen rol moet vinden binnen het gezin (Jan de Wit, et al. 2004).

De identiteitontwikkeling is een punt dat op de voorgrond staat gedurende de adolescentie. Zo spreken Santrock (2001), Hennessy & Romer (2007) van een 'Peer Group' die bepalend is voor de ontwikkeling van identiteit. Ook Piaget en Erikson spreken beide in hun theorieën over het feit dat het hoofdprobleem binnen de puberteit het zoeken naar eigen identiteit is. Daarom wordt dit punt genomen als één van de hoofdproblemen binnen de adolescentie. Identiteit overkoepelt een aantal bovenstaande problemen. Het omgaan met leeftijdsgenoten heeft indirect te maken met identiteit. Je kiest met wie je te maken wilt hebben, je wilt niet alleen overblijven. De veranderende verhoudingen binnen het gezin heeft ook alles te maken met identiteit. Vroeger was de identiteit van je ouders ook jouw identiteit, maar nu begin je ook een eigen identiteit te ontwikkelen (Erikson 1902-1994).

Het tweede punt dat als hoofdprobleem wordt genomen is zelfbeeld. Hierboven beschreven als beleving van het eigen lichaam. In verschillende studies wordt dit aspect als een belangrijke factor genoemd. Zo wordt er in het boek 'zelfconceptieproblematiek bij adolescenten' (CPM van Halen en H A Bosma, 1993) een duidelijke uitleg gegeven over de zaken rond zelfbeeld. Ze beschrijven „Zo moet een adolescent het veranderende lichaam gaan accepteren en effectief leren”. Volgens ander onderzoek zouden meisjes in de adolescentie moeite hebben met het behouden van een goed zelfbeeld, wat de kans op emotionele problemen versterkt (Jessor, et al, 1995).

2. Meiden met loverboy problematiek.

2.1 Wat is een loverboy?

Een loverboy zou men ook een pooier kunnen noemen. Een loverboy is iemand die vrouwen voor zich zelf laat werken in de prostitutie. Omgekeerd is een pooier niet altijd een loverboy. Het verschil zit vooral in de mate van misleiding en manipulatie die de loverboy gebruikt. Dit misleidende en manipulatieve kenmerkt een loverboy. Deze beschrijving geeft het karakter van de loverboy goed weer. Anderen, waaronder van Dijke en Terpstra(2005) vinden deze term misleidend, omdat het lijkt te gaan om liefde en het in werkelijkheid gaat om geweld. Vandaar dat hun kiezen voor de benaming "violence boys". In deze scriptie wordt er vast gehouden aan het begrip loverboy, omdat het dit de meest voorkomende benaming is. Een jongen wordt niet van de ene op de andere dag loverboy. Er is hier meestal sprake van een geleidelijk en interactief proces. Voordat een loverboy zich als zodanig profileert, is hij vaak al betrokken bij allerlei andere criminele activiteiten, zoals diefstal, bedreiging, zedendelicten, heling en geweldsdelicten (L. Repeteur, 2007).

2.2 De werkwijze van een loverboy.

Het typerende voor de werkwijze van de loverboy is dat ze in eerste instantie de slachtoffers proberen in te palmen. Dit leidt er toe dat het meisje verliefd wordt op de loverboy. Het proces van een loverboy die een slachtoffer probeert te vinden wordt ook wel ronselen genoemd. Uit ervaringen van slachtoffers is er een beeld ontstaan van de werkwijze van loverboys. Dit beeld bestaat uit meerdere fases. Kort samengevat gaat het binnen de fases van een gelijkwaardige relatie naar een machtsverhouding waarbij de loverboy middels dwang het slachtoffer laat prostitueren(het scharlaken koord, 2012). In het boek "Echte mannen eten geen kaas"beschrijft Maria Mosterd(2008) haar ervaring met een loverboy. Hier worden bovenstaande fases duidelijk beschreven.

2.3 Beschrijving van meiden met loverboy problematiek.

L. Repeteur(2007) beschrijft de oorzaak dat meiden in de handen vallen van loverboys als een gevolg van misbruik van een ontdekkingsstocht naar de grenzen en de wensen van de meiden in een relatie. Verliefd worden, verleiden en verleid worden vormen hier een onderdeel van. Slachtoffers van een loverboy hebben veel over voor de liefde. In die zin is er eigenlijk sprake van een interactief proces tussen meisje en jongen, slachtoffer en dader, waarin beiden meer zijn dan alleen slachtoffer of dader. In deze beschrijving komt goed naar voren dat het moeilijk tastbare begrip liefde gebruikt wordt als middel voor de loverboys om een meisje voor zich te winnen.

Om een beschrijving te geven van de meiden die in handen van de loverboys vallen zijn de volgende profielen opgesteld(Pretty Woman jaarverslag 2004). Deze profielen geven een helder beeld over de risicofactoren waardoor meiden gevoeliger zijn om in handen te vallen van een loverboy:

1. Faseproblematiek:

- Meisjes die om verschillende redenen tijdens de pubertijd in conflict komen met hun ouders, zonder dat sprake is van echt ernstige problematiek(zie punt 3) . Het kan hierbij gaan om los willen komen van overmatige bescherming, ontmoeting van foute vrienden of om de problematiek van allochtone meisjes van de tweede of derde generatie.

2. Meisjes die zeer beïnvloedbaar zijn:

- Als gevolg van bijvoorbeeld een (licht) verstandelijke handicap of een psychiatrisch ziektebeeld.

3. Traumatische ervaringen als gevolg van verwaarlozing, mishandeling of seksueel misbruik.

- Hierbij gaat het bijvoorbeeld om meisjes met een relatieverslaving om de leegheid van het niet hebben van een geliefde op te vullen of om eerwraak.

4. Multiprobleemsituaties:

- Op verschillende gebieden is hulpverlening nodig voor zowel de jongere als de ouders. Het kan hier gaan om hechtingsproblemen, uithuisplaatsingen, schoolproblemen, een negatief zelfbeeld en lage waardering of een gebrekkig sociaal netwerk.

Uit het bovenstaande schema blijkt wel dat loverboys een bepaald type meisje uitzoeken. Meiden zijn sterk beïnvloedbaar en zijn daardoor extra gevoelig voor de, in eerste instantie, charmes van de loverboy (zie: werkwijze van de loverboy).

2.4 De hulpvraag van de meiden met loverboy problematiek

Terpstra en van Dijke (2004) beschrijven twee onderdelen van de hulpvraag. Vanwege het psychisch dan wel lichamelijk mishandelen, die gepaard gaat met het schenden van vertrouwen is het mogelijk dat er een posttraumatische stressstoornis (PTSS), ontstaat. Dit zijn lichamelijke en geestelijke klachten die direct na de traumatische gebeurtenissen ervaren worden en niet binnen drie maanden verdwenen zijn. Verschijnselen van PTSS zijn:

Herbelevingen: de schokkende gebeurtenissen dringen zich op in nachtmerries, door slecht slapen, terugkerende herinneringen, terugkerende heftige angstreacties;

Vermijding: het slachtoffer probeert het hele gebeuren of bepaalde ervaringen te vergeten, wordt gevoelloos, probeert weg te vluchten in werk, drugs of alcohol, wil er niet over praten, sluit zich af voor anderen, gaat alles uit de weg wat aan de schokkende gebeurtenissen herinnerd;

Verschijnselen van spanning en verhoogde waakzaamheid: continu alert zijn, onrustig, schrikachtig, woedeaanvallen en huilbuien, somberheid en niet kunnen genieten, grote vermoeidheid maar niet goed kunnen in -of doorslapen, concentratieproblemen (Nationaal fonds volksgezondheid, 2002).

Het tweede aspect dat Terpstra en van Dijke (2004) uit hun ervaring binnen de door hun opgezette hulpverlening zien, is hoeveel moeite de meiden hebben met afstand nemen van hun loverboy ook al werden zij door hem emotioneel, seksueel en lichamelijk misbruikt. Terpstra en van Dijke proberen dit te verklaren door het feit dat het gaat om kwetsbare meiden in een kwetsbare fase: de pubertijd. Meisjes worden langzaam gemanipuleerd om hun grenzen te overschrijden. Er is vaak een aanzienlijk leeftijdsverschil tussen het meisje en de jongen. Mogelijk is er sprake van het Stockholmsyndroom, waarbij daders en slachtoffers naar elkaar toe groeien. Door het isolement waar het meisje in belandt, focust zij zich volledig op de jongen. Hij wordt de belangrijkste persoon in haar leven; zij lijkt haar identiteit te verliezen en hem als een opperwezen te gaan zien. Niet alleen de liefde maakt blind, isolement en afhankelijkheid doen dat ook.

ECPAT een organisatie die wereldwijd actief is ter bescherming van kinderen tegen seksueel geweld schreef een artikel genaamd “stem van slachtoffers” (2002) waarin de slachtoffers zelf de hulpvraag aangeven. Hieronder zijn de punten samengevat.

1. *Je verhaal kwijt kunnen*, over het verleden dan wel over het heden.
2. *Concrete hulp bij het zoeken* naar huisvesting, werk, opleiding en financiële begeleiding.
Meiden met loverboy problematiek worden in het dagelijks leven nog steeds geconfronteerd met hun verleden. Omgang met partners, vrienden, ouders, school en geld blijft voor sommigen een moeilijke opgave. Met huiswerk en praktische oefeningen bieden hulpverleners concrete handvatten om dagelijkse problemen het hoofd te bieden.
3. *Verwerking en inzicht krijgen in het verleden*.
Een aantal meiden ziet verwerking van het verleden als een van de belangrijkste doelen van de hulp. Zij zien een duidelijke relatie tussen hun traumatische ervaringen uit het verleden en het contact met de loverboy of de traumatische ervaringen met de loverboy. Het is volgens de respondenten dan ook nodig om in de hulpverlening een relatie hiertussen te leggen en het verleden bespreekbaar te maken
4. *Contact met lotgenoten*. Bij lotgenoten kun je ervaringen uitwisselen en steun ervaren.

3. Problematiek samengevat.

Uit analyse van de problematiek uit de vorige hoofdstukken komen de volgende punten nadrukkelijk naar voren. Deze punten zijn aan te grijpen voor de behandeling. Hieronder zijn deze punten in een schema weergegeven. Het schema is onderverdeeld in twee categorieën. De ene categorie is de puberteitsproblematiek, waar je als “gewone” puber mee te maken kan krijgen. Dit is opgemaakt uit de gegevens van het eerste hoofdstuk. Binnen de andere categorie, de loverboy problematiek, gaat het om die specifieke problemen, waarmee meiden in de puberleeftijd met loverboy problematiek te maken krijgen. Hierbij is gebruik gemaakt van de gegevens van hoofdstuk twee. Het schema geeft een globaal overzicht, waarna het eronder per hulpvraag wordt verantwoord. Het is niet zo dat meiden met loverboy problematiek geen last hebben van de puberteitsproblematiek, want de meiden zijn ook gewoon puber.

Puberteitsproblematiek	Loverboy problematiek
1. identiteitsontwikkeling 2. zelfbeeld	3. verleden verwerken 4. omgang met anderen. 5. eigen keuzes maken

Tabel 1: problematiek samengevat

1. *Identiteitsontwikkeling:*

In je identiteitsontwikkeling gaat het om de vraag: “Wie ben ik?” In de adolescentie komt deze vraag duidelijk naar voren. Je gaat je losmaken van je gezin en gaat op zoek naar wie je zelf bent. Het antwoord op de vraag wie ben ik, verschuift van wie zijn mijn opvoeders naar wie ben ik zelf en de vraag die daar logischerwijs op volgt: “Wat wil ik?” Mensen in de adolescentie kunnen in deze zoektocht problemen ondervinden. De visie van Erikson (1902,1944) komt hierin duidelijk naar voren.

2. *Zelfbeeld:*

In de adolescentie is zelfbeeld ook een belangrijk onderwerp. Een beschrijving over zelfbeeld is de volgende. Ons zelfbeeld is niet onze werkelijke identiteit, maar slechts een sociaal gebonden denkbeeld, dat zowel positief als negatief kan zijn (O. Hillrich). Een negatief zelfbeeld creëert gevoelens van minderwaardigheid, onzekerheid en negativiteit, die je belemmeren om vrij en onbevangen te kunnen genieten van je bestaan.

3. *Verleden verwerken:*

Hier slaat het verleden op een negatieve onverwerkte gebeurtenis. Denk bijvoorbeeld aan misbruik. Doordat je vroeger iets ernstigs hebt meegemaakt kun je er nu nog last van hebben. Je kunt denken aan een hoge mate van prikkelbaarheid, het vermijden van situaties die je herinneren aan trauma en herbelevingen. Het verwerken van het verleden is goed omdat je anders in het heden vastloopt. Hieronder valt het door Terpstra en van Dijke (2005) beschreven PTSS.

4. *Omgang met anderen:*

Omdat meiden met loverboy problematiek een tijd lang in een sociaal isolement hebben ze gezeten is er een periode in het leven van de meiden waarbij hun sociale ontwikkeling heeft stilgestaan. Slachtoffers hebben geen normaal contact gehad met de buitenwereld. Je kunt bijvoorbeeld denken

aan het leren aangeven van grenzen, het leren voeren van een gesprek, het luisteren naar anderen en feedback geven aan anderen.

5. *Eigen keuzes maken*: Deze problematiek komt nadrukkelijk voor bij meiden met loverboy problematiek. Deze meiden zijn een tijd lang in handen geweest van iemand die alle keuzes voor haar maakte. Het slachtoffer koos nergens zelf meer voor: alles wat de loverboy vond, vond zij ook of moest zij ook vinden. Je moet vervolgens weer leren om je eigen keuzes te maken. Dit sluit aan bij identiteitsontwikkeling zoals eerder beschreven. Dit is voor de meiden een moeilijk proces, omdat het ook gaat om loskomen van je loverboy zoals ook beschreven door Terpstra en van Dijke (2005).

4. Methodes voor de behandeling.

4.1 Inleiding

In deze inleiding wordt allereerst in het kort de meerwaarde van psychomotorische therapie bij meiden met loverboy problematiek kort weergegeven. Meiden met loverboy problematiek hebben psychische problemen die voortkomen vanuit het trauma dat ze ondervinden (Terpstra en van Dijke 2004). Dit trauma heeft bij meiden met loverboy problematiek ook een lichamelijk component. Bij veel meiden is er lichamelijk over hun grens gegaan. Psychomotorische therapie heeft het lichaam en bewegen als aanknopingspunt voor het behandelen van psychosociale problemen. Dus hier komen de componenten lichaam en de psyche samen. Om dit bovenstaande inzichtelijk te maken een voorbeeld. Een slachtoffer van een loverboy heeft moeite met lichamelijk contact. Binnen psychomotorische therapie kun je hier praktisch mee aan de slag. Door oefeningen te doen op het gebied van contact. Binnen andere hulpverlening; psychotherapie gaat het hier alleen in gesprekken over en wordt de lichamelijke component gepasseerd.

In dit hoofdstuk staan twee methodes beschreven voor behandeling bij jongeren. De twee methodes worden in dit hoofdstuk geïntroduceerd en er wordt beschreven welke thema's er behandeld worden in de desbetreffende methode. De methodieken die in dit hoofdstuk besproken worden zijn binnen de jeugd- en traumahulpverlening gangbare methodieken. Binnen de Psychomotorische therapie zijn dit ook bekende methodieken.

Deze methodieken zijn gevonden nadat de hulpvragen uit de vorige hoofdstukken bekend waren. De hulpvragen zijn als zoekterm gebruikt voor het vinden van bruikbare methodieken. In verband met de beperkte tijd voor dit onderzoek heeft dit onderzoek zich helaas moeten beperken tot deze twee methodieken. Binnen de opleiding Psychomotorische therapie zijn deze methodieken naar voren gekomen. De Rots & Water methode werkt vanuit bewegingssituaties en de Pesso methode welke in eerste instantie het lichaam gebruikt als uitgangsbasis en later beweging en lichamelijke ervaringen als metafoor. Om oude ervaringen te vervangen door nieuwe lichamelijke ervaringen.

Rots en Water werkt vanuit een fysieke invalshoek met uiteindelijke doelen situerend in het psychosociale. Als je dit stelt komt dit sterk overeen met de definitie van de Psychomotorische therapie (NVPMT 2009). Psychomotorische therapie (PMT) is een behandelvorm voor mensen met psychische problematiek, waarbij op methodische wijze gebruik gemaakt wordt van interventies gericht op de lichaamsbeleving en het bewegingsgedrag. Een enig onderscheid wat gemaakt kan worden is dat Rots en Water is niet specifiek ontwikkeld voor mensen met psychosociale problemen. Psychomotorische therapie daarentegen wel. Maar dit maakt het nog niet onmogelijk om het als psychomotorische methodiek te gebruiken. Binnen dit onderzoek wordt er vanuit gegaan dat Rots en Water als therapeutische methodiek gebruikt kan worden

4.2 Rots en Water.

Het doel van de rots en watertraining is dat jongeren bewust worden van eigen kracht en mogelijkheden en het vermogen om met andere mensen samen te spelen, samen te werken en samen te leven in een snel veranderende, multiculturele samenleving. In dit doel komen de volgende aspecten naar voren; zelfvertrouwen, zelfkennis, grenzen aangeven, zelfreflectie, respect voor de ander, ontdekken van eigen gevoelens en emoties. Dit alles wordt gedaan vanuit psychofysieke didactiek. Dit houdt in dat doen, denken (reflectievermogen) en verwoorden worden samengebracht.

Rots en Water is in eerste instantie ontwikkeld voor jongens, maar is ook uitermate geschikt voor meiden. Jaren lange ervaring heeft aangetoond dat Rots en Water voor meisjes een uitstekend en zeer effectief programma is dat, vergeleken met jongens soms zelf nog betere resultaten scoort.

Bij jongens zie je dat de training veel draait om zelfbeheersing gaat het bij vrouwen vaak over het ontwikkelen van fysieke en mentale weerbaarheid. Binnen de training worden er middels vier rode draden de eerder genoemde thema's behandeld.

Het leren gronden(stevig en ontspannen staan), centreren(adem in de buik) en richten van de aandacht/focus(outerlijk focus, later transformerend naar een innerlijk doel)

De ontwikkeling van de gouden driehoek: lichaamsbewustzijn- emotioneel bewustzijn – zelfbewustzijn. Emoties drukken zich in het lichaam uit in de vorm van spierspanningen. Meer bewustzijn van het lichaam kan daarom leiden tot meer inzicht en ervaring van de eigen reactiepatronen, hetgeen een kans biedt tot verdieping en ervaring van de eigen reactiepatronen, hetgeen een kans biedt tot verdieping van het emotioneel en zelfbewustzijn en verdere ontwikkeling. Dit concept ligt in feite ten grondslag aan elke vechtsport die oog heeft voor de ontwikkeling van mentale en innerlijke kracht.

De ontwikkeling van fysieke communicatievormen als basis voor de ontwikkeling van andere, meer verbaal georiënteerde, vormen van communicatie.

Het Rots en Waterconcept. De harde onwrikbare rotshouding versus de beweeglijke, verbindende waterhouding. Dit concept kan op verschillende niveaus worden ontwikkeld en toegepast: op fysiek niveau en op mentaal en sociaal niveau. Op fysiek niveau betekent dit dat een aanval gepareerd kan worden door hard aangespannen spieren (rots) maar vaak zelfs nog effectiever kan worden opgevangen door een beweeglijk meegaan met de energie van de aanvaller(wateraspect). Zo is het ook mogelijk binnen een gesprek te kiezen voor een rotsopstelling of een wateropstelling en ditzelfde geldt voor de manier waarop men relaties met anderen onderhoudt. Op spiritueel niveau tenslotte vallen de tegenstellingen tussen rots en water weg. Daar ontstaat het inzicht en ervaart men dat beide wegen noodzakelijk zijn om tot zelfverwezenlijking te komen en dat mensen in diepste wezen met elkaar verbonden zijn en een gezamenlijke weg afleggen.

Rots en Water werk psychofysiek. Dat wil zeggen dat er vertrokken wordt vanuit een fysieke invalshoek met veel fysieke oefeningen, maar het uiteindelijke doel situeert zich in het bijbrengen van sociale vaardigheden, een verbeterende communicatie, het beter kunnen omgaan met conflictsituaties, een toegenomen zelfvertrouwen en het opdoen van meer zelfkennis.

De inhoud van de Rots en Water module kun je onderverdelen in onderstaande thema's. Om een impressie te geven van de Rots en Water module wordt hier een voorbeeld van een activiteit gegeven. Andere voorbeelden van oefeningen zijn te vinden Bijlage 2.

Communicatie: een overloopspeel die een goed beeld geeft van het zijn water op het schoolplein. De opdracht is om op een watermanier het schoolplein over te steken. Hoe zal dat eruitzien? Antwoord: je houdt rekening met de ander en past je looprichting daarom aan. Gevolg: nauwelijks botsingen en waar toch nog een botsing is, wordt er vriendelijk gelachen en is er begrip voor de ander. Bovendien blijkt iedereen sneller op zijn plek van bestemming te komen dan met de Rotshouding. Wijs de leerlingen op het belang van Water: rekening houden met anderen, want wat is voor jou prettiger, Rots of Water (Freerk Ykema 2002)

Binnen de psychomotorische Therapie kun je een onderscheid maken tussen bewegingsgeoriënteerde methodieken en lichaamsgeoriënteerde methodieken. Men spreekt wel van bewegingsgeoriënteerde methodieken wanneer er gebruik gemaakt wordt van activiteiten die hun oorsprong kennen in het bewegingsonderwijs en de sport- en spelcultuur. Dit kunnen individuele activiteiten zijn maar ook activiteiten die in teamverband plaatsvinden zoals voetbal, atletiek, skaten, klimmen, stoeispelen en zwemmen. Onder lichaamsgeoriënteerde methodieken verstaat men oefeningen gericht op lichaamsbewustwording: Sensory Awareness, delen uit de Mindfulness Based

Stress Reduction ofwel stressreductie door aandachtstraining, werken met spiegels en video; relaxatiemethoden; ademhalingsoefeningen en oefeningen afkomstig uit de bio-energetische traditie (NVPMT 2009). Vanuit de bovenstaande definities zou je kunnen stellen dat Rots en Water een bewegingsgeoriënteerde methodiek is omdat de activiteiten die plaatsvinden hun oorsprong kennen binnen de zelfverdedigingstechnieken en spelvormen.

4.3 Pesso psychotherapie

Pesso-psychotherapie, ook wel kortweg “Pesso therapie” genoemd, is een vorm van lichaamsgerichte psychotherapie in groepsverband. Lichamelijke expressie, beleving en interactie staan hierbij centraal. Pesso-psychotherapie is vernoemd naar de grondlegger Al Pesso. Pesso gaat ervan uit dat onopgeloste conflicten uit de kindertijd zich in het lichaam vastzetten als spanning of pijn. Deze mentaal en lichamelijk opgeslagen informatie kan resulteren in psychische klachten wanneer men volwassen is. In Pesso-psychotherapie ervaart de cliënt conflicten uit de kindertijd opnieuw door middel van rollenspellen. Het doel hiervan is door middel van lichamelijke sensaties conflicten uit de vroege jeugd alsnog op te lossen en te verwerken.

Een uitgangspunt van Pesso-psychotherapie is dat trauma's en conflicten ontstaan in de omgang met anderen. Daarom worden problemen die zijn voortgekomen uit die conflicten ook in contact met anderen opgelost. Pesso-psychotherapie vindt plaats in een therapiegroep die rond de acht leden telt. Elk lid van de Pesso-psychotherapie groep werkt aan individuele doelen. De deelnemers staan tijdens een sessie om beurten centraal. De rest van de groep is beschikbaar om personen uit het heden of het verleden te belichamen. In deze rollenspellen krijgt de cliënt die op dat moment centraal staat de kans om conflictsituaties uit het verleden opnieuw te beleven. Op die manier kunnen onvervulde essentiële behoeften zowel verbaal als symbolisch alsnog worden vervuld. Hierdoor wordt volgens de theorie van Pesso-psychotherapie een stremming in de emotionele ontwikkeling opgeven, waardoor er energie vrijkomt voor persoonlijke groei. (M. van Attekum, 2009)

Voordat de werkelijke therapie kan beginnen, bereiden nieuwe cliënten in een beginnende Pesso-therapie groep zich voor met behulp van oefeningen in lichamelijke beleving en expressie. Hiermee wordt de gevoeligheid voor lichamelijke signalen getraind, met als doel het vergroten van vaardigheden in zelfonderzoek en zelfdiagnose. Daarnaast zijn er oefeningen die de cliënt voorbereiden op het rollenspel.

Wanneer de oefeningen zijn voltooid kan men beginnen met de werkelijke Pesso-psychotherapie. Die bestaat uit rollenspellen, de zogenaamde structures. In deze structures staat telkens één van de cliënten centraal. Deze cliënt beeldt middels het rollenspel een situatie uit die hem of haar op dat moment bezig houdt. De andere cliënten staan tot de hoofdpersoon ter beschikking om een bijrol vervullen. Zij bieden lichamelijke reacties en contact op de manier waarop de hoofdpersoon dit heeft aangegeven. Dit heet accommoderen, wat zoveel betekend als ‘zich aan de omstandigheden aanpassen’. Men gedraagt zich in de bijrol precies zoals de hoofdpersoon het zich herinnert. Vervolgens kan de scène opnieuw worden gespeeld, met als verschil dat de accommoderende cliënten de ideale rol op zich nemen. De hoofdpersoon ervaart dan hoe het ook had kunnen gaan. Op deze manier wordt een onvervulde behoefte via het rollenspel alsnog vervuld en kunnen ongerealiseerde mogelijkheden worden onderzocht. Zo creëert Pesso-psychotherapie een positieve ervaring naast een negatieve herinnering. (M. van Attekum, 2009)

Pesso-psychotherapie wordt ingezet bij een veelheid aan klachten, waaronder: trauma's, depressie, angst, agressie en contact problemen, deels lichamelijke klachten, depersonalisatie en borderline stoornissen.

Pesso therapie bestaat uit 2 delen. Het eerste deel is het voorbereidingsdeel. Dit kun je lichaamsgeoriënteerd noemen omdat de doelstelling lichaamsbewustwording is. Het tweede deel de

structures kun je niet bewegings- of lichaamsgeoriënteerd noemen. Dit omdat bewegen en ervaringen binnen het lichaam hier metaforisch worden gebruikt (NVPMT, 2009).

Resultaten

In de eerste hoofdstukken zijn de deelvragen beantwoord die in dit hoofdstuk worden samengevoegd. De resultaten die antwoord geven op de vraag welke elementen uit reguliere PMT methodieken geschikt zijn voor meiden tussen de 12-15, die te maken hebben met loverboy problematiek. De resultaten zijn als volgt weergegeven. Vanuit de problematiek zijn 5 punten geformuleerd (zie tabel 1: problematiek samengevat). Bij elk punt wordt er beschreven wat de 2 methodieken voor die hulpvraag kunnen betekenen. Hierbij is vanuit de theorie aangenomen dat Rots en Water goed kan dienen als Psychomotorische methodiek.

1. Identiteitsontwikkeling:

Rots en Water kan een groot aandeel leveren op het gebied van identiteitsontwikkeling. Binnen identiteitsontwikkeling komen onder andere vragen wat wil ik en wie ben ik naar voren. Deze thema's vind je terug binnen Rots en Water in de gouden driehoek, waarbij lichaamsbewustzijn en emotioneel bewustzijn leidt tot een stuk zelfbewustzijn. (Freerk Ykema 2002)

Bij Pesso-therapie staat dit thema ook centraal. Er wordt gekeken naar problemen, mogelijk rondom identiteit, vandaan komen. Er wordt voornamelijk stilgestaan bij spanningen binnen je kindertijd en situaties die hier verband mee hebben. Dit alles om uiteindelijk tot persoonlijke groei oftewel identiteitsontwikkeling te komen. (pesso.nl)

2. Zelfbeeld:

Zelfbeeld wordt binnen Rots en Water niet expliciet behandeld. Binnen Rots en Water wordt wel het thema zelfkennis en zelfvertrouwen behandeld. Indirect heeft zelfvertrouwen invloed op je zelfbeeld. Je zelfbeeld is immers een sociaal gebonden denkbeeld. Mogelijk ben je door een verbeterd zelfvertrouwen minder gevoelig voor invloeden van anderen en wordt je zelfbeeld minder beïnvloed. Rots en Water behandelt niet primair problematiek rondom zelfbeeld.

Binnen de Pesso-therapie wordt dit wel behandeld. Door de ervaringsgerichte manier van werken binnen de structures doe je nieuwe ervaringen op. De ervaringen vanuit het verleden waren negatief en nu komen hier positieve ervaringen bij. Die deze oude ervaringen vervangen. Door deze positieve ervaringen wordt je zelfbeeld ook positiever. (M. van Attekum, 2009)

3. Verleden werken:

Rots en Water gaat niet in op problemen vanuit het verleden. Je zou kunnen zeggen dat binnen Rots en Water alleen gestaan wordt bij het heden. Het gaat er niet op in hoe het komt dat je je gedraagt op de manier zoals je doet. Het kijkt naar het gevolgen ervan maar staat niet stil bij de oorzaak.

Pesso-therapie staat wel stil bij de oorzaak, dus bij het verleden. Pesso gaat er vanuit dat huidige psychische problemen voortkomen uit het verleden. De oorzaak wordt middels structures (rollenspelen) bloot gelegd en behandeld. Dit levert nieuwe ervaringen op. De problemen uit het verleden ontstaan volgens Pesso door conflicten met anderen. Binnen deze conflicten heb je on vervulde wensen en er wordt getracht deze te vervullen. (M. van Attekum, 2009)

4. *Omgang met anderen:*

Binnen de Rots en Water therapie is communicatie een heel belangrijk item. Omgang met de ander wordt binnen Rots en Water communicatie genoemd. Thema's die hier bij spelen zijn veiligheid, veiligheid voor jezelf en voor de ander. De elementen Rots en Water hebben veel te maken met de communicatie. De Rots gaat over het gaan staan in je kracht en Water gaat over het meegaan met anderen. (Freerk Ykema, 2002)

De Pesso-therapie staat hier minder nadrukkelijk bij stil. Het staat voornamelijk stil bij het omgaan met anderen in het verleden en minder met dat in het heden. Zoals in bovenstaande theorie beschreven staan willen de meiden juist in het heden leren hoe contact te maken met anderen, hoe grenzen te stellen en dit komt hier niet nadrukkelijk naar voren

5. *Eigen keuzes maken:*

Binnen Rots en Water willen de meiden leren om Rots te zijn. Eigen keuzes leren maken. Niet altijd water zijn, door altijd mee te gaan met de anderen. Voordat je Rots kunt zijn moet je wel weten wat je wilt. Hier wordt ook bij stilgestaan binnen de training. Hier kom je weer bij de gouden driehoek, lichaamsbewustzijn emotioneel bewustzijn zelfbewustzijn. Ook het gedeelte binnen de Rots en Water training over het spirituele niveau staat hier nadrukkelijk bij stil.

Binnen de Pesso therapie is dit niet een onderwerp wat op de voorgrond staat. Doordat je situaties uit het verleden binnen de Pesso therapie gaat verwerken ga je mogelijk wel andere keuzes maken in je leven. Dus het zal wel aan bod komen, maar je leert er niet iets over specifiek.

Conclusie

In dit hoofdstuk wordt de vraagstelling beantwoord. De vraagstelling luidt: Welke elementen uit bestaande en elders toegepaste PMT methodieken hebben een toegevoegde waarde en zijn toepasbaar bij de reguliere behandeling van 12-15 jarige jonge meisjes die slachtoffer zijn van loverboys?

Uit de resultaten blijkt dat binnen de Rots en Water therapie drie van de vijf hulpvragen, n.l. identiteitsontwikkeling, omgang met anderen en eigen keuzes maken worden behandeld. Dus de Rots en Water therapie kan een groot aandeel leveren in de behandeling van meiden met loverboy problematiek. Rots en Water gaat niet zozeer in op het verleden maar werkt aan sociale, emotionele, cognitieve vaardigheden. Dit past zo goed omdat het voor de meiden met loverboyproblematiek belangrijk is dat ze alledaagse vaardigheden leren. Zoals eerder beschreven hebben ze een periode gehad waardoor ze een verkeerd beeld hebben gekregen van de omgang met anderen en om weer in de maatschappij te functioneren is het een noodzaak om dit te leren.

De Pesso-therapie kan gebruikt worden voor de hulpvraag om het verleden te verwerken. Hierbij wordt gekeken naar welke situaties in het verleden invloed hebben op huidige belemmeringen. Dit is een intensief proces. Het is goed voor meiden met loverboy problematiek dat ze gaan zien wat de combinatie is tussen de huidige problemen en hun verleden. Ook gaat de Pesso-therapie in op thema zelfbeeld, zoals in de resultaten beschreven. Ook het thema zelfbeeld wordt binnen de Pesso-therapie behandeld. Een bijkomend punt is de identiteitsontwikkeling. Deze wordt binnen Pesso therapie ook behandeld. Doordat er spanningen worden opgelost komt er meer ruimte voor persoonlijke groei of identiteitsontwikkeling. Meiden met loverboyproblematiek hebben ernstige schade in het verleden opgelopen. Tijdens of als oorzaak van de loverboyproblematiek. Het is goed om dit verleden een plek te kunnen geven zodat je leert om er mee om te gaan en zodat het niet je leven meer bepaald.

De meiden hebben baat bij beide therapieën. De twee therapieën sluiten mooi op elkaar aan. Enerzijds is er de Rots en Water training hierbij wordt voornamelijk ingegaan op vaardigheden die je aan kan leren. Anderzijds is er de Pesso training die meer stil staat bij het verleden. Welke problemen maken het niet mogelijk te functioneren in de huidige maatschappij. Het is een goede aanvulling het enerzijds verwerken van het verleden en het anderzijds oefenen van nieuwe vaardigheden. Je kunt dit als aanvulling van elkaar zien. Je hebt soms bepaalde vaardigheden nodig om dingen uit het verleden een plek te kunnen geven. Anderzijds wanneer je iets uit het verleden verwerkt is het nog niet zo dat het daar meteen klaar mee is. Hoe ga je dan verder. Het is goed om vaardigheden te leren die je gedragingen uit het verleden vervangen?

Het doel van het onderzoek is met het bovenstaande ook behandeld. Er is een passende methode gevonden voor het bieden van hulp aan deze meiden. Dit sluit niet uit dat er meerdere methodieken zijn die mogelijk ook effect hebben op deze problematiek. Middels een vervolg onderzoek zou gekeken kunnen worden of deze methodes ook effect hebben op de hulpvragen.

Discussie

De methode zoals beschreven in het gelijknamige hoofdstuk kan leiden tot een ingekaderde blik. Dit omdat het onderzoek in twee delen is geplaatst. In eerste instantie is er gezocht naar de hulpvraag. Vervolgens is er binnen de PMT modules gezocht naar methodes die de hierboven beschreven hulpvraag behandelen. Achteraf was het beter geweest om een kader te maken van alle PMT methodieken en vervolgens te kijken welke hulpvraag de doelgroep had. Dit voorkomt dat je als schrijver beïnvloed wordt door de informatie die je over de doelgroep, hulpvraag en behandeling leest.

Uit de resultaten blijkt dat Rots en Water therapie veel aspecten bevat waar iemand met loverboy problematiek tussen de 12-15 mee geholpen kan worden. Dit geldt ook voor de Pesso-therapie op verschillende gebieden. Binnen dit onderzoek is puur gekeken naar de methode in vergelijking tot de hulpvraag. Hierbij is alleen rekening gehouden met naar het inhoudelijke theoretische stuk en niet met de praktische uitwerking. Uit onderzoek van Lambert c.s.(1992) blijkt dat in therapie de methode maar voor 15 % invloed heeft op het effect van therapie. In dit zelfde onderzoek wordt beschreven dat 30 % van het effect voorkomt uit de algemeen werkzame factoren. Dit had mogelijkerwijs in dit onderzoek kunnen worden verwerkt.

Als aanvulling op de bovenstaande alinea was het goed geweest om te kijken wat de invloed was van de soort psychomotorische therapie. De werkwijze van een methodiek. Er is binnen deze scriptie puur gekeken naar de thematiek. Er had onder ander een verschil gemaakt kunnen worden tussen lichaams- en bewegingsgeoriënteerd, zodat je een nog beter passende methode zou kunnen vinden.

Beperkte tijd en omvang van dit onderzoek zijn beperkende factoren geweest. Dit onderzoek heeft zich uiteindelijk beperkt tot deze twee methodieken. Mogelijk was het voor de eventuele toepassing van dit onderzoek in het werkveld wenselijk geweest dat er nog meerdere methodieken bekeken werden, zodat je een breder scala aan PMT methodieken krijgt die je kunt gebruiken.

Aanbevelingen

Hulpvraag:

In de conclusie is gebleken dat het thema zelfbeeld binnen de Rots en Water therapie en de Pesso-therapie niet naar voren komt. Het doel van het onderzoek was een passend aanbod te vinden binnen de PMT. Voor een vervolg onderzoek zou het goed zijn om het thema zelfbeeld nader uit te werken en hierbij een passende PMT methodiek te vinden. Dit omdat dit onderzoek heeft aangetoond dat dit een wezenlijk element is van de problematiek. PMT methodieken zouden zeer geschikt zijn voor het thema zelfbeeld. Psychomotorische therapie is het behandelen van mensen met psychische problemen door middel van interventies gericht op lichaamservaring en/of het handelen in bewegingssituatie (beroepsprofiel PMT 2004). Zoals eerder in dit onderzoek is beschreven is het zelfbeeld een sociaal gebonden denkbeeld. Dit heb je dus ontwikkeld door ervaringen. Mogelijk dat je ervaringen binnen PMT een negatief zelfbeeld kunnen ombuigen.

Methodieken:

Een tweede aanbeveling die voor een vervolg van dit onderzoek goed zou zijn is dat het goed is dat de methodieken middels een onderzoek in de praktijk uitgeprobeerd worden. Op dit moment is er puur gekeken naar de methodieken en niet of de methodieken aanslaan. Je zou dan mogelijk kunnen kijken naar de vorm van de therapie, de intensiteit van de therapie etc. Op dit moment is er puur gekeken welke hulpvraag overeenkomt met de methodiek.

Rots en Water therapie:

Voor het geven van de Rots en Water training is het goed om een training te volgen. Deze trainingen worden gegeven door het Rots & Water instituut. Er zijn specifieke trainingen voor de therapie gericht op meiden en vrouwen. Ook heeft E. Mertens, psychomotorisch therapeut, een artikel geschreven genaamd: "Rots en Water binnen P.M.T. bij traumapatiënten", waarin hij zijn ervaringen beschrijft. De werkende factoren en de aandachtspunten.

Pesso-therapie:

Om de Pesso therapie aan te bieden volg je normaal een 4-jarige opleiding. Voor psychomotorische therapeuten is er een cursus waarin je de basis van Pesso therapie wordt bijgebracht. Deze cursus bestaat uit 12 cursusdagen. Deze cursus is specifiek voor mensen die al een opleiding hebben als psycholoog, psychomotorisch therapeut etc. Het is goed om als therapeut deze cursus te volgen voordat je hiermee aan het werk gaat.

Literatuurlijst:

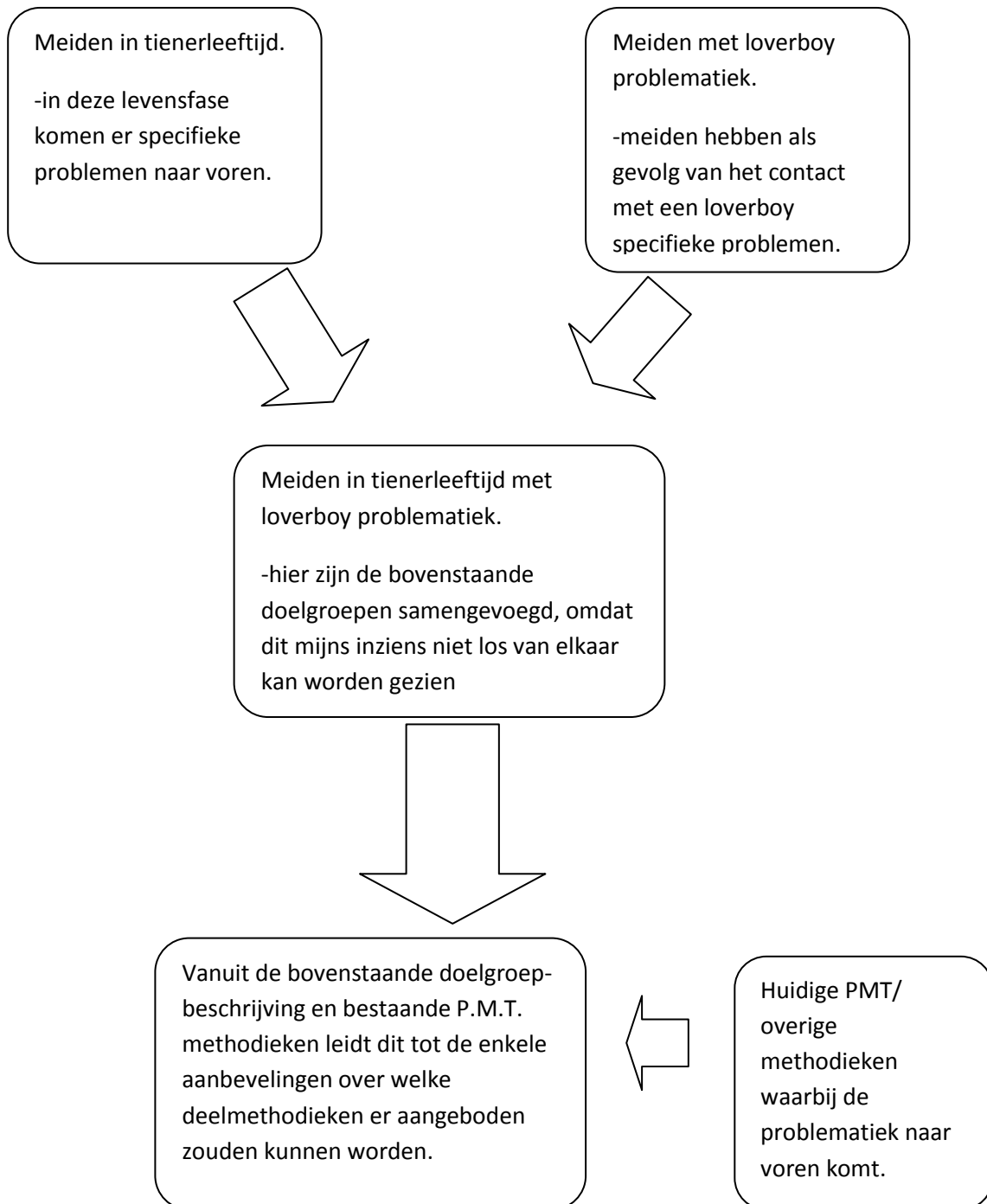
Websites:

- www.fierfryslan.nl/gedichtvanfiermeisje 15-10-2011
- www.pmtinfosite.nl/gast-aut/080601mertens.doc 10-12 2011
- www.scharlakenkoord.nl 01-02-12
- www.nvpmt.nl/bestuur/documenten/beroepsprofiel 25-11-11
- <http://mens-en-samenleving.infonu.nl/psychologie/34088-acht-levensfasen-ontwikkelingsfasen-van-de-mens-erikson.html> 25-01-12
- http://www.adolescentdevelopment-leidenuniversity.nl/files/media/de_adolescentie_is_niet_het_uitrazen_storm.pdf 25-01-12
- <http://www.jeugdprostitutie.nu/doc/Rapport%20Loveboys.pdf>
- <http://www.onlinepedagoog.nl/artikelen/bekijken/5-pubers---adolescenten-adolescenten--ouders-en-middelenmisbruik.html>
- <http://www.nji.nl/publicaties/Rapport%20AlgemeenWerkzameFactoren.pdf>

Boeken/artikelen

- Aan de Lijve(2009) M. van Attekum, Pearson Assessment BV
- Ecpat (2002) stem van het slachtoffer
- Jan de wit, et al. (2004). basisboek psychologie van de adolescentie, Thiememeulenhoff
- L. Repeteur (2007) Handboek Kinderen & Adolescenten aanvulling, loveboys en hun slachtoffers, Bohn Stafleu van Loghum
- Lou Repeteur (2005) Pretty woman, van risicomeiden tot ex-prostituees, Maatwerk 6 (oktober 2005)
- Rots en Water Trainingsboek, Freerk Ykema, SPW Amsterdam
- Terpstra van Dijke (2005) loveboys een publieke zaak, Maatwerk 6 (oktober 2005)
- Terpstra van Dijke (2005)Feiten & Cijfers Quickscan loveboys SPW AMsterdam

Bijlage 1: Werkwijze

Bijlage 2: voorbeelden van oefeningen Rots & Water

Zelfvertrouwen: Binnen deze Rots en water methode wordt er als uitgangspunt gesteld dat er vanuit fysieke kracht mentale kracht ontstaat en dat mentale kracht leidt tot zelfvertrouwen. Chinees boksen is een oefenvorm die draait om een combinatie van ademkracht en souplesse en vooral ook het opzoeken van een goede, stevige, ontspannen sta houding met adem laag en krachtsinzet vanuit voeten en buik. Twee leerlingen staan tegenover elkaar op ongeveer één meter afstand voeten parallel op schouderbreedte en beide armen half gebogen met de handpalmen naar die van de partner gericht. Door tegen de handen van de partner te tikken wordt geprobeerd die uit balans te krijgen. Als hij een voet verzet, krijgt de ander een punt. Je kunt ook je handen wegtrekken, zodat de partner het luchtledige treft en wellicht hierdoor de balans verliest.

Grenzen aangeven: Contactoefening om het stellen van grenzen te oefenen: Stoten op elkaars buik. Met deze oefening wordt er door de jongeren op een andere manier kennism gemaakt met het stellen van grenzen. Het is bovendien een leuke oefening die jongens en meisjes helpt stevig te staan en de buikspieren goed aan te spannen.

Zelfreflectie: binnen de Rots en Water methode wordt er gesteld dat intuïtie een deel is van je zelfreflectie. Een activiteit die gaat over het thema intuïtie is de oefening; waar staat jouw partner. Tweetallen maken, vrij verspreid door de gymzaal. A doet de ogen dicht. B loopt om heen en gaat ergens in de buurt staan. Intussen maakt de docent wat lawaai: stuitert met een bal of klapt in de handen. Na ongeveer vijftien tellen stopt de docent daarmee en moet B zijn positie hebben ingenomen. Nu vraagt de docent aan A: 'Waar voel je dat je partner in ieder geval niet staat?' Dit herhaal je enkele keren.

Omgaan met conflictsituaties: Grensoverschrijding en toepassing confrontatieregels. A loopt op B toe. B zegt stop, maar A probeert B door nog een stap te maken B voelt hoe buik of borst samentrekt. B geeft nu heel duidelijk aan dat A te ver gaat. Dat doet hij als volgt: hij gaat stevig staan (gronden en centreren), maakt zichzelf breder, kin omhoog, kijkt de ander aan (ogen verbonden met het centrum, en zegt wat hij wil dat de ander doet (Freerk Ykema, 2002)